YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)
7 päivänä joulukuuta 1995 *

Asiassa C-52/95,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellinen neuvonantaja G. Rozet, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen osaston virkamies C. Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

kantajana,

vastaan

Ranskan tasavalta, asiamiehinään ulkoministeriön oikeudellisen osaston apulais-osastopäällikkö E. Belliard sekä saman osaston ulkoasiainsihteerit G. Mignot ja I. Latournarie, prosessiosoite Luxemburgissa Ranskan suurlähetystö, 9 boulevard du Prince Henri,

vastaajana,

jossa vaaditaan yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Ranskan tasavalta, kun se ei ole sille vuosina 1991 ja 1992 myönnettyjen kiintiöiden noudattamisen takaamiseksi väliaikaisesti kieltänyt anjoviskantaan kuuluvien kalojen pyyntiä ICES VIII -vyöhykkeellä ja kun se ei ole asettanut syytteeseen niitä henkilöitä, jotka ovat

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

vastuussa tämän saman kannan kalastuksesta ja siihen liittyvistä toiminnoista, jotka ovat tapahtuneet komission vuosina 1991 ja 1992 antamien kieltojen jälkeen, on jättänyt täyttämättä tietyistä kalastustoiminnan valvontatoimenpiteistä 23 päivänä heinäkuuta 1987 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2241/87 (EYVL 1987 L 207, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 7 päivänä marraskuuta 1988 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 3483/88 (EYVL 1988 L 306, s. 2), 1 artiklassa ja 11 artiklan 2 kohdassa, yhdessä tiettyjen kalakantojen ja kalakantaryhmien vuodelle 1991 sallituista enimmäiskokonaissaaliista ja tietyistä edellytyksistä, joilla niitä voidaan kalastaa, 20 päivänä joulukuuta 1990 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3926/90 (EYVL 1990 L 378, s. 1) 3 artiklassa ja asetuksen liitteissä sekä tiettyjen kalakantojen ja kalakantaryhmien vuodelle 1992 sallituista enimmäiskokonaissaaliista ja tietyistä edellytyksistä, joilla niitä voidaan kalastaa, 18 päivänä joulukuuta 1991 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3882/91 (EYVL 1991 L 367, s. 1) 3 artiklassa ja asetuksen liitteissä sille asetetut velvollisuudet,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja D. A. O. Edward (esittelevä tuomari), tuomarit J.-P. Puissochet, J. C. Moitinho de Almeida, C. Gulmann ja M. Wathelet,

julkisasiamies: N. Fennelly,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 17.10.1995 pidetyssä käsittelyssä esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio on yhteisöjen tuomioistuimen kirjaamoon 28.2.1995 jättämällään kannekirjelmällä nostanut EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan nojalla kanteen, jossa vaaditaan toteamaan, että

— koska Ranskan valtio ei ole väliaikaisesti kieltänyt sille vuosille 1991 ja 1992 myönnettyjen kiintiöiden noudattamisen takaamiseksi anjoviskantaan kuuluvien kalojen pyyntiä ICES VIII -vyöhykkeellä (jäljempänä vyöhykkeellä) ja

— koska se ei ole asettanut syytteeseen niitä henkilöitä, jotka ovat vastuussa tämän kannan kalastuksesta ja siihen liittyvistä toiminnoista, jotka ovat tapahtuneet komission vuosina 1991 ja 1992 antamien pyyntikieltojen jälkeen,

Ranskan tasavalta on jättänyt täyttämättä tietyistä kalastustoiminnan valvontatoimenpiteistä 23 päivänä heinäkuuta 1987 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2241/87 (EYVL 1987 L 207, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 7 päivänä marraskuuta 1988 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 3483/88 (EYVL 1988 L 306, s. 2), 1 artiklan ja 11 artiklan 2 kohdassa, yhdessä tiettyjen kalakantojen ja kalakantaryhmien vuodelle 1991 sallituista enimmäiskokonaissaaliista ja tietyistä edellytyksistä, joilla niitä voidaan kalastaa, 20 päivänä joulukuuta 1990 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3926/90 (EYVL 1991 L 378, s. 1) 3 artiklassa ja asetuksen liitteissä sekä tiettyjen kalakantojen ja kalakantaryhmien vuodelle 1992 sallituista enimmäiskokonaissaaliista vuodelle 1992 ja tietyistä edellytyksistä, joilla niitä voidaan kalastaa, 18 päivänä joulukuuta 1991 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3882/91 (EYVL 1991 L 367, s. 1) 3 artiklassa ja asetuksen liitteissä sille asetetut velvollisuudet.

2 Yhteisön kalatalousvarojen säilyttämis- ja hallintojärjestelmästä 25 päivänä tammikuuta 1983 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 170/83 2, 3 ja 4 artiklan mukaan neuvosto voi rajoittaa pyyntiä kannoittain, jos se osoittautuu tarpeelliseksi. Sallitut saalismäärät jaetaan kiintiöinä jäsenvaltioille. Asetuksen 5 artiklan 1

kohdan mukaan jäsenvaltiot voivat kuitenkin vaihtaa kokonaan tai osittain niille myönnettyjä kiintiöitä.

3 Asetuksen N:o 170/83 5 artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on annettava yksityiskohtaiset määräykset kiintiöidensä käytöstä sovellettavien yhteisön säännösten mukaisesti.

4 Tämän säilyttämisjärjestelmän valvontaa ohjataan asetuksella N:o 2241/87. Tämän asetuksen 1 artiklan 1 kohdan mukaan jokaisen jäsenvaltion on tarkastettava alueellaan ja sen merialueilla kalastusalukset sekä kaikki toiminta, jonka tarkastaminen mahdollistaisi kaiken säilyttämis- ja valvontatoimenpiteisiin liittyvän lainsäädännön noudattamisen varmistamisen.

5 Jos todetaan, ettei lainsäädäntöä ole noudatettu, toimivaltaisten viranomaisten on tämän artiklan 2 kohdan mukaan nostettava rikos- tai hallinto-oikeudellinen syyte kyseisen aluksen päällikköä tai muuta vastuuhenkilöä vastaan.

6 Saman asetuksen 9 artiklan 2 kohdan mukaan jokaisen jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle ennen jokaisen kuukauden 15. päivää edellisen kuukauden aikana kiintiöiden piiriin kuuluvan jokaisen kalakannan aluksista puretut määrät.

7 Saman asetuksen 11 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltion lipun alla purjehtivien tai jäsenvaltiossa rekisteröityjen kalastusalusten pyytämät kiintiön piiriin kuuluvat

kalakannat on sisällytettävä tämän valtion kyseiseen kalakantaan sovellettavaan kiintiöön.

8 Saman säännöksen 2 kohdan mukaan jokaisen jäsenvaltion on vahvistettava päivämäärä, johon mennessä sen alusten pyytämien kalakannan saaliiden katsotaan täyttäneen tämän kiintiön. Jäsenvaltion on väliaikaisesti kiellettävä kyseisestä päivästä lähtien sen alusten harjoittama tämän kalakannan kalojen pyynti, kuten myös tämän kannan säilyttäminen aluksessa, jälleenlaivaus ja aluksesta purkaminen, jos saaliit on pyydetty kyseisen päivän jälkeen. Tästä toimenpiteestä on ilmoitettava välittömästi komissiolle.

9 Tällaisen ilmoituksen seurauksena tai omasta aloitteestaan komissio vahvistaa tämän saman säännöksen 3 kohdan mukaan päivämäärän, jolloin kannan saaliiden katsotaan täyttäneen asianomaisen jäsenvaltion kiintiön. Tämän saman kohdan kolmannen alakohdan mukaan jäsenvaltion alusten on lopetettava tämän kalakannan lajin pyytäminen sinä päivänä. Näiden alusten on myös lopetettava kyseisen päivän jälkeen pyydettyjen saaliiden säilyttäminen aluksessa, niiden jälleenlaivaaminen tai aluksesta purkaminen sekä jälleenlaivaamisen tai aluksesta purkamisen teettäminen.

10 Jos jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset toteavat, että tämän jäsenvaltion alus on jättänyt noudattamatta säilyttämis- tai valvontatoimenpiteitä koskevia sääntöjä, jäsenvaltio voi muutetun asetuksen 11 b artiklan mukaan kohdistaa kyseiseen alukseen täydentäviä valvontatoimenpiteitä.

11 Neuvosto antoi asetukset N:o 3926/90 ja 3882/91 asetuksen N:o 170/83 perusteella. Ensiksi mainittujen asetusten 3 artiklassa ja liitteissä myönnettiin Ranskan tasavallalle vyöhykkeelle anjoviskantakiintiöitä, jotka nousivat sekä vuodelle 1991 että vuodelle 1992 3 000 tonniin.

12 Näiden asetusten 5 artiklan 1 kohdassa kielletään sellaisen saaliin säilyttäminen aluksessa tai purkaminen, joka kuuluu kantaan, jolle kiintiöt oli vahvistettu, paitsi jos saaliit oli pyytänyt sellaisen jäsenvaltion alukset, jolla oli kiintiö, kunhan tämä kiintiö ei ollut täyttynyt.

13 Ranskan viranomaisten komissiolle toimittamien tilastojen mukaan Ranskan lipun alla purjehtivien tai Ranskassa rekisteröityjen kalastusalusten (jäljempänä ranskalaisten alusten) anjoviskannan saaliit vyöhykkeellä vuoden 1991 kahden ensimmäisen kuukauden aikana nousivat 3 397,2 tonniin ilman, että Ranskan tasavalta olisi toteuttanut valvontatoimenpiteitä.

14 Komissio on Ranskan lipun alla purjehtivien alusten anjoviksen pyynnin lopettamisesta 21 päivänä toukokuuta 1991 annetun asetuksen (ETY) N:o 1326/91 (EYVL 1991 L 127, s. 11) 1 artiklan toisessa kohdassa kieltänyt omasta aloitteestaan kyseisen pyynnin 24.5.1991 lähtien.

15 Ranskan viranomaisten kalastuskautena 1991 keräämien tietojen mukaan ranskalaisten alusten pyytämät kyseiset saaliit ennen komission asettamaa kieltoa kohosivat 6 020,6 tonniin, kun taas saaliit loppuvuodelle kohosivat 89 tonniin kesäkuussa, 116 tonniin heinäkuussa, 62 tonniin elokuussa, 36 tonniin syyskuussa, 63 tonniin lokakuussa ja vähäisempiin määriin marras- ja joulukuussa, joten kokonaissaalis vuodelle 1991 kohosi 6 402 tonniin.

16 Vuoden 1992 osalta Ranskan viranomaiset ilmoittivat 2.4.1992 päivätyllä kirjelmällään, että anjoviksen pyynti tällä samalla vyöhykkeellä ajanjaksona 1.1.—29.3. kohosi 3 473 tonniin.

17 Koska Ranskan tasavalta ei toteuttanut mitään valvontatoimenpiteitä, komissio kielsi Ranskan lipun alla purjehtivien alusten anjoviksen pyynnin lopettamisesta 13 päivänä huhtikuuta 1992 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 942/92 (EYVL 1992 L 101, s. 42) 1 artiklan toisessa kohdassa kyseisen pyynnin 16.4.1992 lähtien.

18 Ranskan viranomaisten toimittamista lopullisista tilastotiedoista ilmeni, että kiistanalaiset saaliit kohosivat toukokuun 1992 loppuun mennessä 5 213,9 tonniin ja heinäkuun 1992 loppuun mennessä 5 559,4 tonniin.

19 Ranskan tasavalta onnistui 3.7.1992 saamaan Espanjan kuningaskunnalta kyseisestä kiintiöstä 6 000 tonnin siirron, minkä seurauksena Ranskan tasavallan vuosikiintiö nousi 9 000 tonniin. Tämän siirron perusteella komissio kumosi 31 päivänä heinäkuuta 1992 annetulla asetuksella (ETY) N:o 2265/92 (EYVL 1992 L 220, s. 5) asetuksen N:o 942/92 ja käynnisti jälleen kyseisen pyynnin.

20 Syyskuun 1992 loppuun mennessä saaliit kohosivat 8 995,4 tonniin, marraskuun 1992 loppuun mennessä ne kohosivat 12 781 tonniin ja vuoden loppuun mennessä 14 013 tonniin. Ranskan viranomaiset eivät kuitenkaan toteuttaneet mitään toimenpiteitä kyseisen pyynnin lopettamiseksi tuon vuoden aikana.

21 Näin ollen komissio katsoo, että Ranskan tasavalta, kun se ei toteuttanut tarpeellisia toimenpiteitä anjoviskannan pyynnin kieltämiseksi vyöhykkeellä vuosina 1991 ja 1992 ja kun se ei asettanut syytteeseen henkilöitä, jotka olivat vastuussa tämän saman kannan pyynnistä komission antamien kieltojen jälkeen, on jättänyt täyttämättä sille asetuksen N:o 2241/87 1 artiklassa ja 11 artiklan 2 kohdassa asetetut velvollisuudet.

Ensimmäinen väite

22 Ensimmäisen väitteensä tueksi komissio korostaa, että asetuksen N:o 2241/87 11 artiklan 2 kohdassa edellytetään, että jäsenvaltioiden on ennakoitava kiintiöidensä täyttyminen ja että niiden on ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin kaiken pyyntiin liittyvän toiminnan kieltämiseksi väliaikaisesti jo ennen kiintiön täyttymistä.

23 Vuoden 1991 osalta komissio katsoo, että Ranskan tasavallan olisi pitänyt viimeistään helmikuussa 1991 kieltää väliaikaisesti ranskalaisten alusten harjoittama tämän kalakannan pyynti.

24 Vuoden 1992 osalta Ranskan tasavallan olisi pitänyt toteuttaa ennen helmikuun loppua valvontatoimenpiteitä sen varmistamiseksi, ettei sen alkuperäistä kiintiötä ylitettäisi. Samoin sen olisi pitänyt kieltää kyseinen pyynti aluksiltaan heti kun lisätyn kiintiön täyttyminen oli lähellä.

25 Ranskan hallitus ei kiistä sitä, että kyseinen pyynti on ylittänyt Ranskan tasavallalle myönnetyt kiintiöt eikä sitä, etteivät Ranskan viranomaiset ole toteuttaneet mitään asetuksen N:o 2241/87 11 artiklan 2 kohdassa edellytetyn kaltaisia valvontatoimenpiteitä vuoden 1991 eikä myöskään vuoden 1992 osalta.

26 Vuoden 1991 osalta Ranskan hallitus kuitenkin korostaa, että pyynnin lopettaminen liian myöhään johtui tuolloin voimassa olevan tilastojärjestelmän puutteista.

27 Tätä perustelua ei voida hyväksyä.

28 Ensinnäkin vuonna 1991 voimassa olleen tilastojärjestelmän osalta jäsenvaltio ei vakiintuneen oikeuskäytännön (ks. asia C-62/89, komissio v. Ranska, tuomio 20.3.1990, Kok. 1990, s. I-925, 23 kohta) mukaan voi vedota käytännön ongelmiin perustellakseen asianmukaisten valvontatoimenpiteiden käyttöönottamisen puuttumista. Kalastustuotteiden alalla yhteisön säännöstön toimeenpanosta vastaavien jäsenvaltioiden tehtävänä sitä vastoin on ylittää nämä vaikeudet toteuttaessaan asianmukaiset toimenpiteet.

29 Lisäksi on muistettava, että asiassa C-52/91, komissio vastaan Alankomaat, 8.6.1993 antamassaan tuomiossa (Kok. 1993, s. I-3069, 26 kohta) yhteisöjen tuomioistuin katsoi, että tietyistä jäsenvaltioiden aluksilla harjoitetun kalastustoiminnan valvontatoimenpiteistä 29 päivänä kesäkuuta 1982 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2057/82 (EYVL 1988 L 220, s. 1) 10 artiklan 2 kohdassa, joka on kumottu, mutta jonka sanamuoto vastasi asetuksen N:o 2241/87 11 artiklan 2 kohdan sanamuotoa, asetettiin jäsenvaltioille velvollisuus ryhtyä pakottaviin toimenpiteisiin kaiken kalastustoiminnan kieltämiseksi väliaikaisesti jo ennen kiintiöiden täyttymistä.

30 On katsottava, että asetuksen N:o 2241/87 11 artiklan 2 kohdassa asetetaan jäsenvaltioille sama velvollisuus.

31 Näin ollen on todettava, että Ranskan tasavalta, kun se ei ole kieltänyt väliaikaisesti kyseistä pyyntiä vuosina 1991 ja 1992 ennen sille näitä vuosia varten myönnetyn kiintiön täyttymistä, on jättänyt täyttämättä sille asetuksen N:o 2241/87 11 artiklan 2 kohdan mukaan kuuluvat velvollisuudet.

Toinen väite

32 Toisen väitteensä osalta komissio katsoo, että se, että ranskalaiset alukset ovat jatkaneet kyseisen kannan kalastusta ja siihen liittyviä toimintoja sen jälkeen, kun ne kiellettiin asetuksilla N:o 1326/91 ja 942/92, merkitsee sitä, että näiden alusten vastuuhenkilöt ovat rikkoneet sekä asetuksen N:o 2241/87 11 artiklan 3 kohdan kolmatta alakohtaa että asetusten N:o 3926/90 ja 3882/91 5 artiklaa. Tältä osin komissio korostaa, että Ranskan viranomaisilla oli asetuksen N:o 2241/87 1 artiklan 2 kohdan perusteella velvollisuus nostaa syyte näistä rikkomisista vastuussa olevia henkilöitä vastaan.

33 Ranskan hallitus ei kiistä sitä, etteivät toimivaltaiset viranomaiset ole nostaneet syytteitä tässä kanteessa tarkoitetuista toiminnoista vastuussa olevia henkilöitä vastaan.

34 Asetuksen N:o 2241/87 1 artiklan 2 kohdan mukaan, jos jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset toteavat, että pyynnin säilytys- ja valvontatoimenpiteitä koskevaa lainsäädäntöä ei ole noudatettu, heidän on nostettava rikos- tai hallinto-oikeudellinen syyte.

35 Jos jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset jättävät järjestelmällisesti asettamatta syytteeseen tällaisista rikkomisista vastuussa olevat henkilöt, sekä kalatalousvarojen säilyminen ja hallinto että yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan yhdenmukainen soveltaminen vaarantuvat.

36 Tästä seuraa, että Ranskan valtion olisi komission kyseisen pyynnin kieltämiselle asettamista päivämääristä lähtien pitänyt nostaa rikos- tai hallinto-oikeudellinen syyte kyseisen kalastuksen jatkamisesta samoin kuin siihen liittyvistä, asetuksen N:o 2241/87 11 artiklan 3 kohdan kolmannessa alakohdassa sekä edellä mainittujen

asetusten N:o 3926/90 ja 3882/91 5 artiklassa määriteltyjen toimintojen kaltaisista toiminnoista vastuussa olevia henkilöitä vastaan.

37 Vuoden 1992 osalta Ranskan hallitus korostaa kuitenkin, että anjoviksen kalastuskampanja tapahtui niin vaikean sosiaalistaloudellisen ilmapiirin vallitessa, että oli pelättävissä merkittäviä ongelmia, jotka olisivat saattaneet aiheuttaa vakavia taloudellisia vaikeuksia. Toimivaltaisten viranomaisten oli siis pakko olla nostamatta kanteita rikkomisista vastuussa olevia henkilöitä vastaan.

38 Tätä perustelu ei voida hyväksyä. Pelkällä sisäisten vaikeuksien uhalla ei voida perustella kyseisen säännöstön soveltamisen laiminlyöntiä.

39 Näin ollen on todettava, että Ranskan tasavalta, laiminlyödessään nostaa syytteet niitä henkilöitä vastaan, jotka ovat vastuussa komission vuosina 1991 ja 1992 antamien kalastuskieltojen jälkeen tapahtuneista kyseisen kannan kalastuksesta ja siihen liittyvistä toiminnoista, on jättänyt täyttämättä asetuksen N:o 2241/87 1 artiklan mukaan sille kuuluvat velvollisuudet.

Oikeudenkäyntikulut

40 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska Ranskan tasavalta on hävinnyt asian ja koska komissio on vaatinut oikeudenkäyntikulujen korvaamista, Ranskan tasavalta on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman

1) Koska Ranskan tasavalta ei ole sille vuosina 1991 ja 1992 myönnettyjen kiintiöiden noudattamisen takaamiseksi kieltänyt väliaikaisesti aluksiltaan anjoviskantaan kuuluvien kalojen pyyntiä ICES VIII -vyöhykkeellä, se on jättänyt täyttämättä tietyistä kalastustoiminnan valvontatoimenpiteistä 23 päivänä heinäkuuta 1987 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2241/87 11 artiklan 2 kohdassa sille asetetut velvollisuudet.

2) Ranskan valtio, laiminlyödessään nostaa syytteet niitä henkilöitä vastaan, jotka ovat vastuussa komission vuosina 1991 ja 1992 antamien kalastuskieltojen jälkeen tapahtuneista kyseisen kannan kalastuksesta ja siihen liittyvistä toiminnoista, on jättänyt täyttämättä asetuksen N:o 2241/87 1 artiklassa sille asetetut velvollisuudet.

3) Ranskan tasavalta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Edward Puissochet Moitinho de Almeida

Gulmann Wathelet

Julistettiin Luxemburgissa 7 päivänä joulukuuta 1995.

R. Grass D. A. O. Edward

kirjaaja viidennen jaoston puheenjohtaja